

יושב

והאילים

לע"נ יעקב זאב בן צבי

באיזו זכות?

האחד בעבור משה כי הוא אחיו וכבודו של אהרון הוא כבודו של משה, והשני הוא בזכות בני ישראל שהיו וצריכין לכהן כזה עושה שלום לכך נאמרו שניהם ואתה הקרב אליך, ומתוך בני ישראל. שלשה פירושים שונים בתכלית לאותו הפסוק, ולכל אחד מהם מסר נוקב. מדברי המדרש רואים את החשיבות של הכוונה, כמובן שישנן הרבה הלכות שנוגעות לאיך האדם צריך לנהוג ולהראות, ובטח שלא ראוי לאדם להראות עצמו רשע, אך הקב"ה בוחן כליות ולב ויודע את כוונת האדם ואם האדם הולך בתמימות בדרך ה', מתוך מטרה לשמור תורתו ולקיים מצוותיו, וגם אם לא תמיד הדבר נראה לעין כל – עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים, הקב"ה רואה ולא שוכח את ההולכים בדרכיו. ודבר נוסף שניתן לראות מפירוש זה, את גודל החיוב לדון לכף זכות, מה ראה משה רבינו? את אחיו הגדול שלווחו בכל המסע להוצאת עם ישראל ממצרים, נביא וגדול בזכות עצמו – כשהוא מוביל את העם בעשיית העגל, ימים ספורים אחרי הציווי "לא תעשה לך פסל", איזה כף זכות יכולה להיות? ורואים אנחנו שהייתה גם הייתה, אומר לו הקב"ה: "משה, יודע אני כוונתו של אהרן שהייתה לטובה!"

לפי פירושו הראשון של הכלי יקר רואים את העצמה של הרגשת הזולת "אחי ובשרי הוא, והשמדתו כאילו נאכל חצי בשרי", תפילה שמגיעה ממקום כזה של כאב, של חיבור, של אהבת אחים פועלת גדולות ונצורות, והרי כל ישראל אחים וכולנו בני אב אחד אנחנו.

ולפי פירושו האחרון של הכלי יקר רואים את זכותו העצומה של מזכה הרבים. אהרן פעל במשך כל שנותיו למען עם ישראל, היה משכין שלום בין איש לחברו ובין איש ואשתו, בפטירתו הלכו אחר מיטתו שמונים אלף ילדים שנשאו את שמו אחרי שהציל את נישואי הוריהם, ואלו רק הזוגות שזכו לבן זכר במדבר. הוא היה עובר בין האנשים ומפייסם עד שהשלום היה חוזר לשרור ביניהם, כך כשהיו צריכים עם ישראל כהן גדול, כזה שעושה שלום, כזה שעובד את עבודת הקורבנות ומפייס את הקב"ה על עוונות עמו, כזה שאיכפת לו מטובת כל אחד מהעם ומוכן להשקיע מזמנו וכוחותיו בעבור טובה זו – "מתוך בני ישראל" עלה הצורך וכיפר לאהרן על מעשה העגל ונתן לו את הכהונה. ואולי הפירוש הזה כולל הכל, כי מי שנותן כל כך הרבה מעצמו למען כולם, "יקריב" עצמו במעשה העגל מתוך כוונה להצילם, וגם הרגשת ה"בשר אחד" עם אדם כזה מגיעה הרבה יותר בקלות. אז כשחושבים איך לגדול, אולי העצה הטובה ביותר היא להיות שם למען הזולת, כי כמו שראינו במעשה של הרב וולבה, זה לא שאהרן נבחר לכהונה ועם ישראל צריכים כהן אז משדכים ביניהם, אלא רק בגלל שישראל צריכים כזה כהן כמו אהרן, הוא נבחר לכהונה!

על הרב וולבה זצ"ל מסופר כי באחד הימים הוזמן למסור שיחה בישיבת מיר, ישב הרב להכין שיחה למסור בפני הבחורים, אך למרות כל מאמציו הדברים לא התגבשו והרב לא הצליח להכין שיחה שראוי למסור בפני בחורי החמד. בהגיע היום, נסע הרב וולבה עד לישיבת מיר, באומרו כי לכל הפחות יגיע לומר שאין לו שיחה למסור. בהגיעו לשם ראה שלטים תלויים בכל רחבי שכונת בית ישראל המודיעים על עצרת מספד לרגל יום היארצייט של אחד מראשי הישיבה, והבין כי טעות נפלה שהזמינוהו לאותו יום וכי השיחה בלאו הכי לא תוכל להתקיים. חשב לעצמו הרב וולבה: "עד היום הייתי סבור כי לי יש שיחה למסור, והבחורים צריכים לשמוע אותה, אז משמים מזווגים אותי למסור אותה בפניהם. אך האמת היא, שבגלל שהם צריכים לשמוע ממני שיחה – לי יש מה למסור, ואם הם לא צריכים לשמוע – אז לי אין מה לומר!"

אומר הקב"ה למשה רבינו: "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו איתו מתוך בני ישראל לכהן לי", אומר המדרש, מה ראה הקב"ה שישגדל לאהרן ובניו לקדש אותם? אמרו: בשעה שירד משה מסיני וראה ישראל במעשה חטא העגל, הביט באהרן וסבור שהיה שותף עמהם במעשה. אמר לו הקב"ה: משה, יודע אני כוונתו של אהרן שהייתה לטובה, משל לבן מלכים שזחה עליו דעתו ולקח כלי ברזל כדי לשבור את בית אביו, כשראה זאת אמר לו אב הבית: "אל תטרח, תן לי ואני אשבור במקומך". כשראה זאת המלך, אמר לאב הבית: "יודע אני כי כל כוונתך הייתה לעכב את בני ומהיום אתה הנאמן על כל הארמון." כך בשעה שאמרו ישראל לאהרן "קום עשה לנו..." אמר להם אני כהן, אני אעשה אותו ואקריב לפניו. ועשה זאת אהרן רק כדי לעכבם עד שיגיע משה. אמר לו הקב"ה: "אהרן יודע אני היאך הייתה כונתך, חייך, אין אני משליט על קרבנותיהם של בני אלא אתה!"

אך הכלי יקר מסביר את ההפך הגמור ואומר כי הוסיף כאן את הלשון "ואתה" לומר לך שמצד מעשה העגל נתרחק אהרן כמו שנפסלו בכורי ישראל, ומשה קרבו בתפילתו, ועניין התפילה שתלה משה רבינו את גורל אהרן בעצמו וחשב "הלא אחי ובשרי הוא והשמדתו כאילו נאכל חצי בשרי". נמצא שבעבור שקרבו משה אליו לכן נבחר בזכות משה לכהונה, אע"פ שגם הוא היה בתוך בני ישראל עובדי העגל. הסבר נוסף שמביא הכלי יקר הוא לכך שנאמר "מתוך בני ישראל", לפי שאין הנבואה שורה על נביאי ישראל, כי אם בזכות ישראל, כמו שפירש רש"י בפרשת דברים על הפסוק "וידבר ה' אלי" (ב'יז) ובא לומר שאע"פ שהיה ראוי להרחיק את אהרן, מכל מקום קרבו ה' בעבור שני דברים,

החל מפרשת ויקרא **למנויים בלבד!!** סדרת מאמרים על תכלית הקורבנות והמסר שלהם לחיים.

מהרו להרשם: 4663MR@GMAIL.COM